

ሰንበት ዘኔቆዲሞስ

መጋቢት 27 2012 ዓ.ም (April 5 202)

ንሐቂ ንብርሃን ተቆቢልካ ምኽክል

መዝሙር፡ ሐረ ጎቤሁ ዘስሙ ኔቆዲሞስ ወይቤሎ ለኢየሱስ...

“ኔቆዲሞስ ዝስሙ ናብ ኢየሱስ ከደ ረቢ ሊቅ ንስኻ መምህር ኮንካ ካብ አምላኽ ከም ዝመጸእካ ንሕና ብኣኻ ንአምን ኢና ከም ወዲ አምበሳ በጥ ኢልካ ደቂስካ ብትንግኤኻ አተንስኡ”።

ንባባት ኤፈ 2:4-10፥ 1ዮሐ 4:1-10፥ ግ.ሐ.5:34-ፍ፥ ዮሐ 3:14-21

ምስባክ፡ ሐወጽከኒ ሌሊተ ወፈተንኮ ለልብዮ፥ አመ ከርከኒ ወኢተረክበ ዓመጸ በላዕሌየ፥ ከመ ኢይንብብ አፉየ ግብረ እገላ እመ ሕያው። “ንልቦይ ተዓዘብካዮ ብለይቲ በጻሕካዮ፥ መርሚርካንስ ገለ ክፉእ አይረኽብካን፥ ብአፈይ ከም ካልኣት ሰባት ክፉእ አይዛረብን እየ” መዝ. 17:3።

ሰንበት ዘኔቆዲሞስ ኢና ዘኪርና ዘሎና፥ ኔቆዲሞስ ምሁር ሕጊ ግን ነቲ ኢየሱስ ዘስተምህሮን ዝገብሮን ዝነበረ ብማዕዶ ርእዩ ዝአመነ ኢዩ። ጉዕዞ እምነት ንበይኑ በቲ ዝሰምዖ ዝነበረን ዝርአዮን እዩ ጀሚሮዎ፥ ነቲ ዝነበሮ እምነት ከረጋግጽ ኢሉ ኸአ ኣብ ኢየሱስ ብለይቲ ኣብ ጽምዖ ክምሃር ክፈልጥ ኢሉ መጺኡ። “መምህር ብጀካኻ እቲ አምላኽ ምስኡ ዝኾነ ሰብ ነዚ ንስኻ እትገብሮ ዘሎኻ ተአምራት ኪገብሮ ዚኽእል ሓደ እኳ የልቦን እሞ ንስኻ መምህር ኩንካ ኻብ አምላኽ ከም ዝመጸእካ ንፈልጥ ኢና” በሎ። እዚ ብለይቲ ምምጽኡ፥ መጀመርያ አባል ቤት ምኽሪ አይሁድ ስለ ዝነበረ፥ ዝነበሮ ሓላፍነትን ክብርን ምስ ኢየሱስ ብግሁድ ክራኽብ አየፍቅደሉን ነሩ ስለዚ ብሕቡእ ክረኽቦ ወሲኑ። ካልኣይ ንኢየሱስ ብጽምዖ ንበይኑ ዝደለዮ ክዕልል ኢሉ ካብቲ ኣብ ውሽጡ ዝሰምዖ ጸልማት ወጺኡ ኣብ ብርሃን ክአቱ ስለ ዝደለ ብለይቲ ኣብ ኢየሱስ መጺኡ። ንኢየሱስ ንበይንኻ ክትረኽቦ ክተዕልሎ ምኽክል ጸጋ ብርሃን እዩ ዝዕድል ምኽንያቱ ንሱ ምንጪ ሕይወትናን ተፈጥሮናን ስለ ዝኾነ ኔቆዲሞስ ነዚ ጸጋ እዩ ኣብ ግብሪ ርእይዎ።

ኣብ ሕይወት ኔቆዲሞስ ብዙሕ ነገራት ኢና እንምሃር፡

- ኣብ ኢየሱስ መጺእካ ምኽክል፡ ካብ ዘሎናዮ ኣብ ኢየሱስ ገጽና ክንጉዕዝ ክንክእል ኣሎና። ግላዊ ውሳኔ የድልየና ነቲ አምላኽ በብዕለቱ ዝገልጸና ኣለሊና ኣብኡ ክንምለስ እሞ ምስኡ ክንራኽብ ይግብአና። ነቲ ጎልቢቡ ዝሕዘና ጸልማት ክቕንጠጥ ኣብ ኢየሱስ ክንቀርብ ይግባእ። ከም እንድርያስ ሓዋርያ ንመድኃኒ ረኺብናዮ ክንብል ክንክእል ኣሎና።
- ንኢየሱስ ኣብ ጽምዖ ምርካቡ፡ ጫውጫውታ ኣብ ዝበዝሐ ክንሰምዕ ክነስተውዕል ይኸብደና እዩ ስለዚ ብለይቲ ይኹን ብቀትሪ ኣብ ጽምዖ ንአምላኽ ክንረክብ ጊዜ ክንውስን ኣሎና። ነበይነይ ምስ አምላኽይ ክዛረብ እደሊ ኣሎኹ ኢልና ክንረኽቦ ክንዛረቦ። እዚ እዋን ጸም ቧ ፍሉይ እዋን ጽምዖን ንኢየሱስ ብግልና ክንረኽቦ ዝዕድም ፍሉይ እዋን እዩ።
- ንኢየሱስ ኩሉ ዘጸግመና ገሊጽና ክንክእል ኣሎና። ዓቕምና ኣፍልጦና ከምኡ እንነብር ዓለምና ኣብ ጉዕዞ ሕይወትና ክበድ ይፈጥረልና እዩ ስለዚ ሎሚ ነቲ ንአምላኽ ከይንርኢ

ከይንቅርብ ከዊሉና ዘሎ ሒዝና ናብ ኢየሱስ ንቕረብ። ንሱ ሓቅን መገድን ሕይወትን ስለ ዝኾነ ክመርሓና ክነግረና እዩ ግን መጀመርያ ኣብኡ ንቕረብ።

- **ንሓቂ መስኪርካ ምኽኣል።** ኒቆዲሞስ ኣብ ኢየሱስ ሓቂ ርእዩ ስለ ዝኸኣለ ብለይቲ ኣብኡ መጺኡ፣ ዝያዳ ክፈልጥ ዝያዳ ኣብ ሓቂ ክነብር ስለ ዝደለ። ሓቂ ኣብ ኣምላኽ ጥራሕ እያ እትርከብ። ንሓቂ ክትረኽባን ምስ ረኽብካያ ክትዕቅባ ቀሊል ኣይኮነን። ብዙሓት ሰማዕታት ሕይወቶም ዝሃቡ ንሓቂ ክብሉ እዮም ስለዚ ሓቂ ኣብ እንደልየሉ እዋን እቲ ጉዕዞ ከቢድ ምጳኑ ፈሊጥና ኣብ ምንጪ ሓቂ ዝኾነ ኢየሱስ ንምጻእ።

ኢየሱስ ኣብ ሕይወት ነፍሲ ወከፍና ዘምጽኦ ዘሕጉስ ዜናን ምንጪ ናይ ኩሉ ሓጎስ ዮሓንስ ወንጌላዊ ክገልጽ እንከሎ “በቲ ሓደ ወዱ ዝኣመነ ዘበለ ኩሉ ናይ ዘለዓለም ሕይወት ምእንቲ ኺረክብ እምበር ከይጠፍእሲ ኣምላኽ ንወዱ በጃ ኽሳዕ ዙህብ ክሳዕ ክንድዚ ንዓለም ኣፍቀራ” (ዮሓ 3: 16) ይብል።

ዕድል ኣብ ድሕነት ክንሳተፍ ብነጻ ይውሃበና ኣሎ። ክነጽጎ ወይ ወይ ክንቅበሎ ናይ ነፍሲ ወከፍና ነጻ ውሳኔ እዩ። ዝኾነ ተጽዕኖ ወይ ምግዳድ የብሉን። ኣብዚ ዝውሃብ ዕድል ክገልጽ እንከሎ “ኣብኡ ዝኣመን ዘበለ ኩሉ ክድገን እምበር ኩፍረድ ኢሉ ኣይኮነን” ይብል። ኣብዚ ጊዜ ጸም እዚ ጸጋ እዩ ተዋሂቡና ዘሎ “ንኹሉ ዝኣመን ዘበለ ኣምላኽ ጸግኡ ክህብ/ክዕድል ድላዩ እዩ”። እቲ ዘገርም ብዛዕባ እዚ ጸጋ ወላ እኳ ንኣምላኽ ክገልጹ ብዘይመጠን ዓቢ ዋጋ ዘለዎ ይኹን እምበር ንኹልና ብዘይ ሓደ ግብሪ ብነጻ እዩ ዝውህበና። ህያብ ኣምላኽ ብነጻ ዝተዓደልናዮ ክቡር ዋጋ ዘለኦ እዩ። እምብኣር ጉዳይ ድሕነትና ፍረ ከምዘልኦ ክግለጽ ሓደ ነገር የድሊ። ነቲ ብኢየሱስ ክርስቶስ ኣቢሉ ዝተዋህበና ፍሉይ ህያብ ኣምላኽ እናኣመስገና ክንቅበል። ጊዜ ጸም ግን ነዚ ኣፍደገ ድሕነት ይኸፍተልና ስለ ዘሎ ክንቅበሎ ስንድዋት ክንከውን ኣሎና። ኣብኡ ክንኣምንን ጽቡቕ ሕይወት ክነብር ስንድዋት ክንከውን ኣሎና።

“ብርሃን ናብ ዓለም መጸ ደቂ ሰብ ግና ግብሮም ክፉእ ስለ ዝኾነ ካብ ብርሃን ጸልማት ፈተዉ” (ዮሓን 3: 19)። ኣብዚ ቃል ኢየሱስ እንርእዮ ነፍሲ ወከፍና ካብ መገዲ ኣምላኽ ከም እንወጽእ ኣሚና ኣብኡ ክንምለስ ጌጋና ክንእመን እሞ ኣብ ብርሃኑ ክንምለስ እዩ ዘዘኻኸረና ዘሎ።

ኣብ ሓደ ዝንገር ታሪኽ ሓደ መዓልቲ ንጉሥ ፍረደሪክ ዳግማይ ናይ ፕራሻ (ጀርመን) ኣብ በርሊን ቤት ማእሰርቲ ይበጽሕ ነሩ። ብዙሓት ካብቶም እሱራት ነዚ ዕድል ተጠቂሞም እናተደፋፍኡ ጉዳዮም ክርክቡም ኣብ እግሩ እናወደቑ ይልምንዎ ነሮም። ሓደ እሱር ግን ኣብ ሓደ ኩርናዕ ኮፍ ኢሉ ነሩ። እዚ ነቲ ዝርኢ ዝነበረ ንጉሥ ገሪምዎ። ንጉሥ ኣብቲ እሱር ዘለዎ ቅርብ ኢሉ “እንታይ ስለ ዝገበርካ ኢኻ ኣብዚ ተኣሲርካ ዘሎኻ” እናበለ ሓቲትዎ። “ብረት ተጠቂምካ ሰሪቕኻ ዝብል እዩ ጎይታይ” እናበለ መሊሱ። እቲ ንጉሥ “እሞ ፈጺምካዮ ዲኻ” ኢሉ ሓተቶ? እወ ጎይታይ ብዝገበርክዎ ኸኣ ክቕጻዕ ይግብኣኒ እዩ” እናበለ እሱር መሊሱ። እቲ ንጉሥ ሽቡ ነቶም ሓለውቲ “ነዚ በደለኛ ሰብ ካብዚ ኣውጽእዎ ነዞም ኩሎም ኣብዚ ዘለዉ ንጹሓት ከበላሹ ኣይደልዮን እዩ” ኢሉ ካብ ቤት ማሕቡስ ኣውጺኦ ይብሃል።

ጌጋና ምስተኣመና ጥራሕ ኢና ክሕደገልና ዝኽእል። ሓደ ካብቲ ዝበለጸ ተስፋ ዝህብ ኣብ ቅ. መጽሓፍ እንረኽቦ “ኃጢአትና እንተ ተናዘዝና ኣምላኽ እሙንን ጻድቕን ስለ ዝኾነ ንኃጢአትና ይቕረ ኪብለልና ካብ ኩሉ በደልናውን ኬንጽሓና እዩ” (1ዮሓ 1: 9) ዝብል እዩ። ብኃጢአትካ ምንሳሕ እቲ ቀዳማይ ስጉምቲ ከም ብሓዲስ ከም እትውለድ ምጳኑ ኣብ ናይ ሎሚ ወንጌል ተጠቂሱ ንረኽቦ። ብኸምዚ ጥራሕ እዩ ኸኣ ንመገዲ ጸላም ሓዲግና ኣብ መገዲ ብርሃን ክንኣቱ እንኽእል።

ሓደ ንመገዲ አምላክ ዝነጽግ ንጸላም እዩ ዝመርጽ ካብ ብርሃን ይሃድም። ንርእስና እሞ ምስ ሕያዎትን ቅኑዓትን ሰባት ኣወዳዲርና ንርእያ ሽዑ ድኽመትና ሕመቕና ክንርኢ ክንክእል ኢና። ሓደ ኣልሲቢያደስ ዝብሃል ዓርኪ ሶቕራጠስ ግሪካዊ ፍላስፋ ጸጸኒሑ ይሓርቕ የንጸርጽር ይርኣ ነሩ ከምዚ እናበለ ኸኣ ተዛሪቡ ይብሃል “ሶቕራጠስ እጸልኣካ እየ ምኽንያቱ ኩሉ ጊዜ ክረኽበካ እንከሎኹ ንርእሳይ ከምዝርኢ ትገብረኒ” ኢልዎ ይብሃል። ሓደ ኣብ ሕማቕ ነገር ዝተጸምደ ሰብ ዝኾነ ብርሃን ንግብሩ ዝገልጽ ኣይደልን እዩ፤ እቲ ጽቡቕ ዝገብር ሰብ ግን ኣብ ብርሃን ክወጽእ ኣየሰክፎን እዩ ግብሩ ቅኑዕ ስለ ዝኾነ።

ሓደ እዋን ሓደ ኣርቲተክት (architect) ናብ ፕላቶ ግሪካዊ ፍላስፋ ቀሪቡ ሓደ ገዛ ውላ ሓደ ክፍሉ ክርኣ ዘይክእል ክሃንጽ ከምዝኽእል ሓበሮ ይብሃል። ፕላቶ ከኣ “ነፍሲ ወከፍ ክፍሊ ክርኣ ከምዝክእል ገርካ እንተ ሃንጽካ ዕጽፊ ክኸፍለካ እየ ኢልዎ ይብሃል። ሕማቕ ግብሪ ጥራሕ እዩ ክርኣ ዘይደለ ከምኡ ካልእ ክርእዮ እውን ዘይደሊ። ንኢየሱስ ከም ብርሃና ክንቅበሎ እንተ ኸኣልና ሕይወትና ክቕይረልና እዩ። ኣብ ኢየሱስ እንተ ቐሪብና ምስኡ እንተ ኣዕለልና ነዚ ዝስዕብ ክንቅበል ኢና።

- ሰላም ምስ አምላኽ ክህበና እዩ። ኣዳም ሕጊ አምላኽ ምእዛዝ ምስ ኣበዮ ካብኡ ሃዲሙ። ቃኤል ንሓዉ ምስ ቀተሎ ንአምላኽ ስለ ዝፈርሐ ንርሑቕ ዓዲ ሃዲሙ፤ ነገስታት እስራኤል ኣብ ኣምልኾ ጣዖትን ዝርጋንን ምስ ኣተዉ ንነብያት ኣምላኽ ነቶም መልእኽቲ ኣምላኽ ዘምጽኡ ዝነበሩ ክርእይዎም ይደልዩ ኣይነበሩን። እምብኣር ኢየሱስ ሎሚ ነዚ መንፈስ እዚ ክንስዕር ይደልየና ኣሎ። ንአምላኽ ነቲ ፈቃር ኣቦ ዝኾነ ክንረኽቦ ይደልየና ኣሎ ሽዑ ደቂ ቤት ክንከውን ኢና። ሰላም ኣብ አምላኽ ጥራሕ እዩ ዝርከብ።
- ምስ ሰባት ሰላም ክህበና እዩ። ኃጢአትና ስለ ዝተሓድገልና ንሕና እውን ክንሓድግ ኣሎና። በደል ሰባት እንተ ሓደግና ከምቲ ኣምላኽ ዝርእዮም ገርና ክንርእዮም ኢና። ነዚ እንተ ገበርና ደቂ ሓንቲ ስድራ ብፍቕሪ ዝተጠርነፍና ክንከውን ኢና። እዚ ጥራሕ እዩ መልሲ ነዛ ተረቢሻ እንርእያ ዓለምና፤ ሃገርና ሕብረተሰብና እቲ ሓቂኛ መልሲ ክህብ ዝኽእል።
- ኣብ ውሽጥና ሰላም ክህበና እዩ። ሰብ ልዕሊ ዝኾነ ነገር ንርእሱ እዩ ዝፈርሐ። ድኽመታትና ንፈልጥ ኢና፤ ናይ ገዛእ ርእስና ብርታዔ ፈተና ንፈልጦ ኢና፤ ክንገብሮ ዝግብኣናን ናይ ገዛእ ርእስና ዘድሊ ነገራት እውን ንፈልጥ ኢና፤ ነዚ ኹሉ እናፈልጥና ከም ዘይፈለጥና ኮና ዝጥዕመና ዝበልናዮ መሪጽና ክነብር ንፈቱ። ብዙሓት ሰባት ካብ ገዛ ርእሶም ክሃድሙ ኣቋርጽ መገዲ ይመርጹ ግን ኩሉ ዝገብርዎ ዝመረጽዎ ግዝያዊ እዩ። እቲ እንኮ መፍትሒ ናይ እዚ ኹሉ ንኢየሱስ ክርስቶስ ምቕባልን ከም ዋሓስና ከም ሓጋዚና ምቕባሉ ሽዑ መገድና እናጸረግና ክንጉግዝ ይግባእ። ንሓደ ነገር ከምቲ ኣብ ቅድሚ ሰባት ክንገብሮ ዘይንደሊ ነበይንና እውን ክንገብሮ ከምዘይግብኣና ንግበር። እዚ ሓደ ንእሽቶ ነገር ኣብዚ እዋን ጾም ጃ ከም ደቂ ብርሃን ክንገብሮ ዝግብኣና እዩ።

ቅ. ጳውሎስ ኣብ ሰብ ኤፈሶን ዝጸሓፋ ቀዳመይቲ ንባብና ዘዘኻኸር ቃላት ንረኽበላ። ኣምላኽ ኣብቲ ሕማቕ ኩነታት ኣብ እንርከበሉ እዋን ከድሕነና ክዕረቕና ክንምለሶ ይደሊ። “ንኣና ብበደልና ምዑታት እኳ እንተ ነበርና ምስ ክርስቶስ ሕያዎን ገበረና፤ ብጸጋ ኢኹም ዝደኃንኩም” (ኤፌ 2:5) ይብል። እዚ ኹሉ መግለጺ ፍቕርን ምሕረት ኣምላኽን እዩ። ልዕሊ ኹሉ ዝገልጽ ምሕረት ኣምላኽ ኣብ ተግባር ክርኣ እንከሎ እዩ። ብግብርና ዘተዋህበና ኣይኮንንን ባዕልና ንርእስናእውን ክንሕግዝ ኣይንኽእልን ኢና። ኣብዚ ናይ ኣምላኽ ጸጋን ዕብየት ግብሩን ንርኢ።

ፍቅር አምላክ ብኩነታትና አይውሰንን እዩ። አባና ጽቡቅ ነገር ስለ ዘሎ አይኮነን ዘፍቅርና። ብአንጻሩ ንሱ ዘፍቅርና አብኡ ኩሉ ጽቡቅ ነገር ዘበለ ስለ ዝርከብ እዩ።

ሎሚ በቲ አምላክ ዝገበረልና ሰናይ ነገር እናተሓጎስና እንከሎና ክነስተውዕለሉ ዝግብአና ነገር አሎ። “እሞኽ እንታይ ንበል፡ ጸጋ ምእንቲ ኺበዝገሲ ኃጢአት እናገበርናዶ ንንበር” ብርግጽ ከምኡ አይኮነን፤ ምኽንያቱ ንዝኾነ ነገር ተዋሂቡና ንዘሎ ከም ግብኡ ወይ ከም መሰል ገርና ክንርእዮ የብልናን። ክንጻወቶ ወይ ክነበርክቶ ዝግብአና ግደ አሎና። ጸጋ አምላክ ክንድህን ተዋሂቡና አሎ፤ ግን ክንቅበሎ ክንደልዮ አሎና፤ ንዝኾነ ካብ ጸጋ አምላክ ካብ ምቕባል ደው ከብለና ዝኸእል ነገር ደው ክነብሎ አሎና። ጳውሎስ ምስ አምላክን ምስ ክርስቶስን ዝህልወና ርክብ ክገልጽ እንከሎ “ንሕና ነቲ አምላክ አቕዲሙ ዘዳለወልና ሠናይ ተግባራት እናፈጸምና ምእንቲ ኸንነብር ብክርስቶስ ኢየሱስ ዝፈጠረና ፍጡራት አምላክ ኢና” (ኤፈ 2:10) ይብል። ጳውሎስ በዚ ደው አይብልን እዩ፤ አምላክ ስለምንታይ ከምዝፈጠረና ክገልጽ እንከሎ “ከምቲ ንሱ ካብ መጀመርያ ዝደልዮ ጽቡቅ ሕይወት ክነብር” እዩ። እሞ ነዚ አምላክ ዝደለዮ ጽቡቅ ሕይወት ንነብር ዘሎና?

ብርግጽ ጸጋ ብምልኡ ብክርስቶስ ተዋሂቡና እዩ። እንተኾነ ነቲ ጸጋ ብምልኡ ክንቅበሎን አብ ድሕነት ምሉእ ሱታፊ ክህልወና ካብ መጀመርያ ክንፍጠር እንከሎና ክንገብር ዝተባህለና ክንገብር አሎና። እምብኣር ነዚ ዕድል ተጠቂምና አብዚ ቅዱስ እዋን ጾም ግ ሕይወትና ክንቅይር አብ ኢየሱስ መድኃኒና ንምጻእ። “ነቲ ካብ መጀመርያ ክንፍጠር እንከሎና ክነብር ዝተደለ ሕይወት ንንበር” ካብ አምላክ አይንፈለ አብኡ ከምንመጽእ ንጽዓር ነዚ ኸአ የብቅዓና።

አባ ንጉሠ ፍሥሓ